

## คุยกับผู้อ่าน

### คุณธรรม จริยธรรม กับการพัฒนา

ใน 100 ปีที่ผ่านมา ที่เราได้พยายามพัฒนาบ้านเมืองของเราให้ทันสมัย เราได้มีวัตถุต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ตึกรามบ้านช่อง ถนนหนทาง รถยนต์ ไฟฟ้า วิทยุ โทรทัศน์ แต่ก็มีบางสิ่งบางอย่างที่หายไปอย่างมาก เป็นเพราะบางสิ่งบางอย่างที่หายไปนั้นหรือเปล่า ที่ทำให้ความทันสมัยทางวัตถุต่าง ๆ ไม่ทำให้เราเกิดความสุข ความพอใจในชีวิต ไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร และเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การทุจริตฉ้อฉล คอรัปชัน ในรูปต่าง ๆ จนกระทั่งไว้วางใจใครไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นพ่อค้า ข้าราชการ ทหารตำรวจ หรือสมณะชีพราหมณ์ มีการทะเลาะเบาะแว้งและขัดแย้งระบอบทั่วไปจนขาดความสุข ทำให้การทำงานชะงักงัน ไม่สามารถพัฒนาไปได้เท่าที่ควร

สิ่งที่ขาดหายไปนั้น คือจิตวิญญาณแห่งคุณงามความดี หรือ คุณธรรม จริยธรรม ดังที่ท่านพุทธทาสได้เรียกร้องมานานแล้วว่า ศีลธรรมจักต้องกลับคืนมา

หากเราสามารถปลูกพลังจิตสำนึกแห่งคุณธรรม จริยธรรม จนเป็นแกนของชีวิตและสังคมได้ การพัฒนาจะเข้าสู่รูปเข้ารอย และมุ่งหน้าไปสู่สังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขได้

คนที่มีส่วนขาดหายไปก็เป็นคนพินิจ สังคมที่มีอะไรไม่ครบก็เป็นสังคมพินิจ ถ้าเราต้องการแก้ความพินิจของสังคมของเรา ก็จักต้องตามหาส่วนที่ขาดหายไปนั้นให้พบ และนำกลับคืนมา

ถึงเวลาแล้วที่ศีลธรรมจักต้องกลับคืนมา

ถึงเวลาแล้วที่จักต้องสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นเครื่องมือของการพัฒนา

ถึงเวลาแล้วที่จิตวิญญาณแห่งคุณงามความดีจักต้องเป็นแกนแห่งชีวิตและสังคม

ของเรา

ประเวศ วะสี

### นิทรรศการ

★ ขมนิทรรศการในการ "สัมมนาฟื้นฟูการนวดไทย" ที่กรมประชาสัมพันธ์ ถนนราชดำเนินกลาง วันศุกร์ที่ 15-17 พฤศจิกายน 2528 เวลา 9.00 - 16.30 น.

★ ขมนิทรรศการ "ยาเพื่อประชาชน 28" ที่ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนศรีอยุธยา วันพุธที่ 6-9 พฤศจิกายน 2528 เวลา 10.00 - 17.00 น.